

BERRIA

SIMAK
MAQUINARIA ENOLOGICA

**SAGARDO BOTILAKO
HONDARRA GARBITZEA**

Errekatxo plaza, 5-6 • 20115 ASTIGARRAGA
Tel./ faxa: 943 55 56 51 • 609 428 622

**GIPUZKOAKO
KORTXO TAPOITERIA**

Ardo, sagardo eta txakolinarentzako
kortxoetan espezialista gara

Errekatxo Plaza, 6 - Tel.: 943 55 56 51 - 609 42 86 22 - ASTIGARRAGA

Abian da Astigarragako Sagardo Etxea

*Sagardun patzuergoak Astigarragako erdigunea
hautatu du Sagardo Etxe berria egiteko*

DOLAREA ♦ Dolare neolitikoa jarri nahi dute Magenta 3 gunean. Argazkian, Gamiozarreko dolarea. JO ALAJO

♦ Sagardo Etxea egiteko proiektua eraikitzeaz dago. Sagardun Patzuergoak Astigarragako erdigune historikoa hautatu du Sagardo Etxe berria egiteko. Hain justu, kultur etxearen ondoan. Eraikin berriak hiru solairu eta 1.500 m² erabilgarri izango dituela aurreikusi dute. Proiektuaren helbururik beilena sagasti didaktiko bat lantzea da, eta bertan, bisitaldi gidatuak antolatu asmo dituzte. Horretaz gain, interpretazio zentro bat prestatuko dute.

Sagardun Patzuergoak bultzaturiko proiektua bada ere, erakina Sagarlan SL eta Sagartek SLren artean egingo dute. Hilabete honetan bertan hasiko dira eraikitze lanak egiten eta apiril aldera amaiturik egon behar duela aipatu du Joxe Mari Alberro Sagarduneko kideak. Astigarragako Udalak eta Eusko Jaurlaritzak diruz lagunduriko proiektua da.

Kultur etxearen ondoan dagoen lur sail publikoan eraikiko dute, eta biztanleria sagarraren kulturara eta sagarretik eratorritako produktueta (hala nola, sagardoa, zukua, irasagar gozoa...) hurbiltzeko ahalegina egingo

dute. Gainera, sagarra eraldatzeko erabiltzen diren Euskal Herriko sagar moten bilduma eskaini nahi dute; era berean, sagargintzaren historian erabilitako hainbat tresneria eta sistema ikusgai egongo dira.

Egitasmoak lau ardatz

Sagardo Etxeak lau ardatz nagusi izango ditu: kulturala, pedagogikoa, hezitzailea eta turistikoa. Lehenik eta behin, ekimen kulturala izango da; izan ere, sagardoa Astigarragako ohitura eta festan esku hartzen du. Herriko ondarearen zati bat da, alegia. Eta ezin daiteke ulertu dauden sagar barietateak, sagarrak zaintzeko modua, jatorria, landarekin duen lotura, herriko sagardogile eta dolarengatik ez bada.

Bigarren, pedagogikoa izan asmo du; sagarraren ezaugarriak, euren zainketa eta eraldaketa (sagardoa, muztioa...) eta abar modu didaktikoan azalduko baitira. Helduak eta haurrak, taldeak eta eskolak ikusi eta entzuteaz gain, bertan esku hartu, ukitu, dastatu eta hamaika kontu ikertzeko aukera izango dute. Leku bizia izango da, ikasi eta espe-

rientziak partekatze egokia.

Hirugarren, hezitzailea izan gura du; proiektuaren ezaugarrietariko bat lur sail batean sagargintzan erabiltzen diren formakuntza sistemak ikusteko parada izango da, antzinako enetik hasita aurreratueneraino. Hala, sagargintzan norbere eza gutza aberastu nahi duenak aukera izango du.

Azkenik, turistikoa izango da; Astigarraga herriak kokaleku estrategikoa baitu —Donostiatik eta Hernanitik gertu—. Beraz, inguruko ohitura eta gastronomia ezagutzera datorrenarentzat bisita interesgarria izan daiteke Sagardo Etxea.

Asmoak

Egitasmo honekin, herriaren irudia indartuko dutelakoan daude Sagarduneko kideak, eta baita sagar, dolare eta sagardoren kulturari lotu ere. Horretaz gain, ekologia errespetatzen duen herriaren irudia zabaldu nahi dute; hirigintza eta naturak bat egingo duen gunea bultzatuko omen dute. Horretaz gain, Euskal Herriko gazteek antzinako usadioaren berri izan dezaten

TOLARE-SAGARDOTEGIA
JATORRIZKO SAGARDUA

EULA
URNIETA

- Urtarrilaren 20tik, ostirala, irekita.
- Asteartetik larunbatera gauetz
- Larunbata eta jai eguerditan ere irekita

943 55 27 44
**AITOR
IGUARAN**

TOLARE

Olaizola
SAGARDO NATURALA

URTARRILETIK AURRERA IREKITA

Osiñaga Auzoa - Móvil 690 698 484 - HERNANI (Gipuzkoa)

**Sagardo botila
urte osoan salgai**

LARRE-GAIN
Tolare - Sagardotegia

© 943 55 58 46 - 616 287 867
Isabel Santa Cruz Zerain
LARRE-GAIN BASERRIA • EREÑOTZU • HERNANI

SAGASTIA Sagasti pedagogikoa landatuko dute eta Euskal Herriko sagar motak erakutsiko dituzte. GARI GARAIALDE / ARGAZKI PRESS

gura dute, eta gizakiaren eta sagarrondoaren arteko harremana sustatzeko interpretazio zentro bat osatu nahi dute. Bertan, museo interaktiboa egingo dute, eta sagardogintzaren alde tekniko eta sozio-kulturalari buruzko informazio ludikoa eskaini. Besteak beste, lehengaia, sagarra prozesatzeko sistemak, sagardoaren botilartzea eta merkaturatzea, eta abar. Gainera, sagardoteka bat jartzeko asmoa dute, sagarmetik eratorritako hainbat eta hainbat edari barietate dastatzeko aukera eskainiko duen gunea. Aipatutakoarekin, Astigarragara datorrenak izango du zer ikusi eta zer egin herritik atera gabe.

Sagasti pedagogikoa

Lehen aipatu bezala, sagasti pedagogikoa landatzekotan daude. Sagastian, Euskal Herriko barietateak jarriko dituzte, eta historian zehar nola landatu izan den aurkeztuko dute.

EGITASMOA

Sagarraren kultura eta lortutako produktuak hobeto ezagutzeko ahalegina egingo dute

Sagastia landatuko den lur saila iparrera begira dago, eta hori kontuan hartu beharko da; dena den, ez da oztopo izango; ezaugarri edafologikoak eta bertan dauden udare eta sagarrondoak ikusita esan baitaiteke lur sailak betetzen dituela gutxienezko baldintza agronomikoak.

Lur saila hainbat gunetan zatiturik egongo da. Bakoitzean barietate ezberdinak eta landatzeko hainbat modu landuko dituzte, klasikoenetik hasita aurreratueneraino. Gune horiek edukiko dituzten ezaugarri bereziak direla medio, sagastiaren mantentzea espezializatua izango da. Hau da, kimatzeak gunearen

araberakoak izango dira, baita izurrite eta gaixotasunen kontrola ere. Ongarritzeak garapeneraren beharrei eta frutifikazioari erantzungo dio.

GUNEAK:

GUNE HORIA: Euskal Herriko sagardo sagar barietateen bilduma bat osatzea da helburua. Landareek fruitua lehenbailehen eman dezaten, txertaka ahulean landatuko dituzte; mota bakoitzeko zuhaitz bana landatzeko asmo dago. Landare kopurua: 60. Landareen forma: erdiko ardatzean adar guztiak okerturik. Fruitua azkar eta urtero emateko formarik egokiena. Arbolak 3,5 m luze eta 2,5 m zabal izango dira.

GUNE BERDEA: Betidanik ezaugu ditugun sagarrondoak landatuko dituzte. Bertan dagoen sagarrondo bat eta udare bat

mantentzea proposatzen dute. 7 arbolak forma hartua duten landare erraldoiak izango dira, gutxienez 15 urtekoak. Zepeioiarekin birlandatuak izango dira. 15 arbolak 3 urtekoak izango dira, bakoitza tutore batekin eta birtxertatuak izango dira.

Landare kopurua: 22. Landareen forma: ontzian.

GUNE GORRIA: Asmatu berria den hesi forman bost landare ilara landatuko dituzte. Arbola-formazio berriaz gain, sagarrondoetan egin daitezkeen txerto bilduma bat egitea proposatzen da. Landare kopurua: 66. Landareen forma: hesian. 3,0 m luze eta 0,80 m zabal.

GUNE URDINA: Txertaketaren garrantzia eta balioa erakusteko eta praktikatzeko baratzeta. Hainbat txertaketa mota egin ahal izango dira urtean zehar.

GUNE ARROSA: Eremu honetarako, 25 arbola erraldoi landatzea proposatu dute, MM 106 txertakan. Forma hartutako arbolak izango dira, eta zepeioan birlandatuak. Gutxienez 10 urtekoak izango dira. Bakoitzak tutore bat eramango du. Landare kopurua: 37.

MAGENTA 1 GUNEA: Asmoa leku libre bat uztea da, eta egin daitezkeen aktibitateak begiratzeta.

MAGENTA 2 GUNEA: Hemen, lurzorua bizitza azaltzea da helburua. Beira baten bitartez, arbola baten sustraia nola garatzen den eta hor zelan fauna azaltzen den fikusi ahal izango dugu.

MAGENTA 3 GUNEA: Gune honetan, dolare neolitikotik jarriko dute, bertan dauden bi arbolaren enborrak aprobetxatuz.

Txotx garaian zatoz urnietara!

Urnietako Udala

